

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka 21.

Vydána dne 16. dubna 1928.

Obsah: (55.—61.) 55. Zákon o cestovních pasech. — 56. Zákon o osvojení. — 57. Zákon o zařizení a působnosti báňských úřadů. — 58. Zákon, kterým se zrušují některé předpisy omezující volné nakládání nemovitostmi v Podkarpatské Rusi. — 59. Vyhláška, kterou se stanoví počátek činnosti krajského soudu v Klatovech. — 60. Vyhláška, kterou sa vzhľadom na § 3 vládného nariadenia zo dňa 26. januára 1925, č. 83 Sb. z. a n., o úprave sídiel a obvodov štátnych mernických úradov evidencie pozemkového katastru na Slovensku stanoví deň zahájenia činnosti katastrálneho mernického úradu v Galante. — 61. Vyhláška o dodatečném zvýšení celkového ročního výrobního alkoholového množství v konsumních lihovarech na výrobní období 1927/28.

55.

Zákon ze dne 29. března 1928 o cestovních pasech.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

Českoslovenští státní občané smějí překročiti hranice republiky Československé a cestovati v cizině jen s cestovními pasy, které vyhovují ustanovením tohoto zákona.

§ 2.

Cizinci smějí překročiti hranice republiky Československé nebo v ní se zdržovati jen s cestovními pasy, které vyhovují ustanovením tohoto zákona o pasech cizinců.

§ 3.

(1) Cestovní pas musí obsahovati: jméno a podstatné údaje o osobě, pro kterou jest vydán, její fotografii a podpis, dále označení, pro které země a na jakou dobu platí.

(2) Pro každou osobu má býti vydán zvláštní cestovní pas, avšak manželka může býti zapsána na cestovním pase manželově a děti mladší patnácti let mohou býti zapsány na cestovním pase osoby, s níž cestují.

(3) Cestovní pasy vydávají se na úředních formulářích na dobu nejdéle pěti let; platnost jejich může býti prodloužena.

§ 4.

(1) Cestovní pasy vydávají československým státním občanům bydlícím v tuzemsku politické úřady I. stolice místa jejich řádného bydliště, v případech neodkladných místa jejich dočasného pobytu. Státním občanům československým bydlícím v cizozemsku vydávají cestovní pasy zastupitelské úřady republiky Československé, jež určí ministerstvo zahraničních věcí. Toto ministerstvo — nebo jeho jménem příslušný zastupitelský úřad — vydává cestovní pasy zaměstnancům zahraniční služby republiky Československé, příslušníkům jich rodin a v neodkladných případech členům průvodu diplomatických osob československých.

(2) Ministerstvo zahraničních věcí vydává pasy diplomatické osobám, jež podle mezinárodních zvyklostí mají na ně nárok.

(3) Ministerstvo zahraničních věcí může vydávati zvláštní pasy osobám, jež byly vládou republiky Československé pověřeny úředním posláním u cizích vlád anebo u jiných mezinárodních orgánů, jakož i osobám jedoucím do ciziny s jinakým úředním posláním.

§ 5.

(1) Politické úřady II. stolice mohou vydávati průkazy na způsob cestovních pasů osobám bez státní příslušnosti a těm osobám, jichž státní příslušnost nelze zjistiti. Taktéž mohou vydávati prozatímní cestovní pasy cizincům, kteří nemají pasů nebo je ztratili, není-li zastupitelského úřadu, který by jejich

domovský stát zastupoval v republice Československé.

(2) Politické úřady II. stolice mohou zmocniti politické úřady I. stolice, aby opatření tato činily samy jich jménem.

§ 6.

Úřady, jež jsou povolány vydávati cestovní pasy, mohou je též prodlužovati, a to i tehdy, když původní pas byl vydán jiným úřadem.

§ 7.

(1) Cestovní pas (§ 1) smí býti odepřen jen osobám:

a) jež nejsou svéprávné, nevykáží-li se svolením zákonného zástupce;

b) proti nimž jest zahájeno vyšetřování pro trestné činy stíhané z povinnosti úřední, na které zákon stanoví trest vězení delší než 14 dní nebo trest na penězích vyšší než 5000 Kč, nebo které byly odsouzeny pro takové činy, a na nichž má býti trest vykonán;

c) jež jsou omezeny výrokem soudu nebo úřadu politického ve volnosti cestovati;

d) jejichž cesta do ciziny mohla by ohrožovati důležité zájmy státní bezpečnosti, nebo důležité hospodářské zájmy republiky Československé, jakož i světoběžníkům ze zvyku;

e) jež dluží daně nebo jiné dávky veřejné v poměrně značnější výši, takže jejich cestou do ciziny mohly by býti ohroženy zájmy státu nebo jiných veřejnoprávních korporací. Ustanovení toto neplatí, je-li za tyto daně a dávky dostatečná jistota.

(2) Osobám hodlajícím se vystěhovati nesmí býti cestovní pas vydán dále v těch případech, v nichž vystěhování je nepřipustné podle zákonů o vystěhovalectví; osobám chtějícím se trvale vystěhovati smí býti cestovní pas odepřen tehdy, neprokáží-li, že plně vyhovely svým povinnostem v příčině daní a veřejných dávek.

(3) Nedotčena zůstávají ustanovení branného zákona a branných předpisů o vydávání cestovních pasů.

§ 8.

Mají-li cestovní pasy cizinců — vyjmajíc pasy uvedené v §u 5 — býti uznány zdejšími úřady za platný průkaz podle §u 2, musí býti vydány od úřadu jejich domovského státu a musí obsahovati hlavní údaje o totožnosti, jakož i povolení domovského státu k cestě do republiky Československé.

§ 9.

(1) Vláda může nařízením omeziti pasovou povinnost buďto vůbec nebo ve styku s určitými státy.

(2) Vyžadují-li toho mimořádné poměry nebo důležité zájmy veřejné, zejména státní bezpečnost nebo důležité hospodářské zájmy, státu nebo reciprocita vůči státům cizím, může vláda nařízením uvolnění toto úplně nebo částečně opět odvolati.

§ 10.

(1) V týchž případech může ministr vnitra v dohodě s ministrem věcí zahraničních a s ostatními podle okolností zúčastněnými ministry naříditi, že pasy cizinců musí býti opatřeny visy (visová povinnost), a určití úřady, jež visa udělují nebo prodlužují. Stane-li se tak, smějí se cizinci zdržovati v republice Československé jen po dobu, na niž visum zní; po uplynutí této lhůty mohou býti vyhoštěni politickým úřadem I. stolice. Jinak zůstávají zákonná ustanovení o vyhošťování cizinců beze změny.

(2) Visová povinnost se zavádí a zrušuje vyhláškou ve Sbírce zákonů a nařízení.

§ 11.

(1) Ministr vnitra nebo k jeho zmocnění politické úřady II. stolice stanoví v dohodě se zúčastněnými ministry (úřady) vyhláškou ve Sbírce zákonů a nařízení úlevy pro pohraniční styk a určují, kde lze hranice státní překročovati.

(2) Jinaké úlevy z ustanovení §§ 1 a 2, jakož i z visové povinnosti zavedené podle §u 10, dále pak i výjimky z ustanovení §§ 3, 5 a 8 pro jednotlivé případy, nebo pro jednotlivé skupiny případů stanoví ministerstvo vnitra a to pokud jde o opatření rázu všeobecnějšího v dohodě s ministerstvem věcí zahraničních a s ostatními podle okolností zúčastněnými ministerstvy.

§ 12.

Pokud nejde o čin přísněji trestný, trestají se přestupky tohoto zákona, jakož i předpisů na jeho základě vydaných, politickými úřady I. stolice trestem na penězích až do 5000 Kč nebo trestem na svobodě do 14 dnů.

§ 13.

(1) O prostředcích opravných proti rozhodnutím politických úřadů platí všeobecné předpisy. Rozhoduje-li zastupitelský úřad

(§ 4, odst. 1.), možno podati stížnost u tohoto úřadu do 15 dnů k ministerstvu vnitra, které o ní rozhodne v dohodě s ministerstvem zahraničních věcí. Pro počítání této lhůty platí všeobecná ustanovení o odvolacích lhůtách v řízení správním.

(2) Z odepření visa není odvolání.

§ 14.

V místech, kde jsou zřízeny státní úřady policejní, přísluší jim působnost daná tímto zákonem politickým úřadům I. stolice.

§ 15.

Dokud nenabude účinnosti zákon ze dne 14. července 1927, č. 125 Sb. z. a n., o organizaci politické správy, přísluší působnost svěřená podle §§ 5 a 11, odst. 1., politickým úřadům II. stolice na Slovensku oddělení ministerstva vnitra v Bratislavě, v Podkarpatské Rusi civilní správě.

§ 16.

(1) Zrušují se:

cís. nař. ze dne 9. února 1857, č. 31 ř. z., o zavedení nového pasového systému,

cís. nař. ze dne 6. listopadu 1865, č. 116 ř. z., o zrušení pasových revisí na říšských hranicích,

min. vyhláška ze dne 10. května 1867, č. 80 ř. z., o policejně-pasových předpisech,

zák. čl. VI/1903 o pasech,

nařízení ze dne 22. prosince 1918 čís. 87 Sb. z. a n., ze dne 18. ledna 1919, č. 46 Sb. z. a n. o vydávání cestovních pasů.

(2) Nedotčena zůstávají ustanovení zákona ze dne 15. února 1922, č. 71 Sb. z. a n., o vystěhovalectví.

(3) Pro přechodnou dobu zůstává však v platnosti visová povinnost — v rozsahu, v němž platila bezprostředně před tím, než zákon tento nabude účinnosti — až do doby, kdy bude postupně zrušena vyhláškami ministra vnitra v dohodě s ministrem zahraničních věcí a s ostatními podle okolností zúčastněnými ministry. Vyhlášky tyto uveřejňují se ve Sbírce zákonů a nařízení. I pro tuto visovou povinnost platí ustanovení druhé věty §u 10.

(4) Předpisy vydané ku provedení právních norem uvedených v 1. odst. zůstávají v platnosti, pokud neodporují tomuto zákonu a dokud nebudou nahrazeny novými předpisy podle něho vydanými.

§ 17.

Zákon tento nabývá účinnosti 8 dní po vyhlášení a provede jej ministr vnitra v dohodě se zúčastněnými ministry.

T. G. Masaryk v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Černý v. r.

56.

Zákon ze dne 28. března 1928 o osvojení.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

I. Podmínky osvojení.

§ 1.

(1) Kdo nemá vlastních dětí manželských anebo jim na roveň postavených (legitimovaných, osvojených, jakož i v poměru k matce nemanželských), může jiného smlouvou přijmouti za vlastního (osvojiti).

(2) Osvojitel (osvojitelka) musí býti starší čtyřiceti let, osvojenec alespoň o 18 let mladší než osvojitel.

(3) Chce-li muž osvojiti své nemanželské dítě, není překážkou, že má děti uvedené v odstavci 1., ani že nemá stanoveného věku a že není předepsaného věkového rozdílu mezi osvojitelem a osvojenecem.

(4) Manžel může toliko se svolením druhého manžela někoho osvojiti neb osvojen býti. Byl-li manžel pro choromyslnost anebo slabomyslnost úplně zbaven svéprávnosti (dán pod opatrovnictví) anebo je-li jeho pobyt trvale neznámý, může za něho dáti svolení ustanovený opatrovník se schválením soudu (poručenského úřadu). Bylo-li manželství rozvedeno, není svolení třeba.

(5) Pokud trvá poměr založený osvojením, nemůže býti osvojenec jinou osobou osvojen než osvojitelovým manželem. Jako společné dítě mohou někoho osvojiti jen manželé. Nikdo nemůže osvojiti vlastního manžela, sourozence a příbuzné v přímém pokolení. Několik osob může býti současně osvojeno, ale jen tehdy, není-li mezi nimi poměru, který se nesrovnává s přirozeným poměrem sourozenců.

§ 2.

(1) K osvojení svéprávných osob jest třeba svolení osvojencových rodičů a soudu (§ 9). Jsou-li rodiče různého mínění, rozhoduje mínění otce. Není-li osvojenec svéprávným, jest třeba svolení rodičů, po případě zákonného zástupce a soudu (poručenského úřadu) (§ 10).

(2) Svolení nemůže býti dáno plnomocníkem. Je-li ten, jehož svolení se vyžaduje, pro choromyslnost nebo slabomyslnost úplně zbaven svéprávnosti (dán pod opatrovnictví) anebo je-li jeho pobyt trvale neznámý, jest třeba svolení zákonného zástupce a soudu (poručenského úřadu).

(3) Odpírají-li rodiče nebo jeden z nich bez závažného důvodu svolení, může je dáti místo nich příslušný soud anebo poručenský úřad označený v §§ 9 a 10.

II. Právní účinky osvojení.

§ 3.

Osvojenec obdrží jméno osvojitelovo neb rodové (dívčí) jméno osvojitelčino. Je-li osvojitelka provdána, obdrží osvojenec smlouvou jméno manželovo jen za jeho souhlasu. Provdaná osvojenka musí připojiti ke jménu osvojením získanému své dosavadní jméno, jiný osvojenec pak, bylo-li to smlouvou sjednáno.

§ 4.

(1) Mezi osvojitelem a osvojencem a jeho potomky později narozenými nastává po právu týž poměr, jako mezi rodiči a manželskými dětmi, pokud zákon jinak neustanovuje. Osvojenec a tito jeho potomci nabývají naproti osvojiteli všech majetkoprávních nároků jako manželské děti. Na osvojencovy potomky, kteří tu byli při ujednání smlouvy, vztahuje se poměr ten, jestliže dali k tomu souhlas sami, nebo nejsou-li svéprávnými, ustanoveným opatrovníkem se schválením soudu (poručenského úřadu).

(2) Není-li osvojenec zletilým, přijde pod otcovskou moc osvojujícího muže.

(3) Vůči členům osvojitelovy rodiny nevzniká osvojením nijaký poměr rodinný a nenabývají osvojenec a jeho potomci nijakých majetkoprávních nároků.

(4) Ve vlastní rodině nepozbývají osvojenec a jeho potomci práv. Nárok na výživu mají, pokud není osvojitel sám s to, aby jim poskytoval slušnou výživu.

§ 5.

Práva mezi osvojitelem a osvojencem a jeho potomky mohou býti smlouvou i jinak upravena, pokud se tím nemění účinek vytčený v § 3 ani se nezkracují bez jeho souhlasu práva někoho jiného.

§ 6.

Osvojitel nenabývá osvojením nijakých majetkoprávních nároků naproti osvojenci a jeho potomkům.

III. Zrušení právního poměru z osvojení.

§ 7.

(1) Dohodou všech účastníků právního poměru založeného osvojením může býti tento poměr opět zrušen. Jsou-li tu nesvéprávní účastníci, jest ke smlouvě o zrušení zapotřebí svolení zákonného zástupce, který se jim ustanoví, a schválení poručenského (opatrovnického) soudu nebo úřadu.

(2) Ze závažných důvodů, zejména z důvodů, pro které někdo se stává nehodným dědití nebo může býti vyděděn, může býti tento poměr zrušen o žalobě proti všem účastníkům anebo všech účastníků.

(3) Zrušením osvojení pomínou do budoucna všechny jeho účinky. Osvojenec obdrží opět své dřívější jméno, a není-li svéprávným, vrátí se pod moc otcovskou nebo poručenskou.

(4) Právní účinky osvojení mohou pro jednotlivé účastníky opět zaniknouti smlouvou mezi nimi a osvojitelem anebo podle rozsudku vydaného o žalobě osvojitelově na jednotlivého účastníka tohoto právního poměru nebo tohoto na osvojitelě z důvodů uvedených v odstavci 2. O smlouvě platí ustanovení odstavce 1.

IV. Náležitosti smlouvy.

§ 8.

(1) K účinnosti smlouvy (§§ 1 a 7) vyžaduje se veřejné listiny nebo takové soukromé listiny, na níž jsou podpisy stran soudné nebo notářem (veřejným notářem) ověřeny. Je-li třeba schválení poručenským (opatrovnickým) soudem neb úřadem, může býti sepsána osvojovací smlouva také zápisem u tohoto soudu (úřadu). Totéž platí o svolení účastníků, jehož jest třeba podle § 1 odst. 4., § 2 odst. 1., § 4 odst. 1. a § 7 odst. 1. a 4.

(2) Smlouva osvojovací musí míti ustanovení o podstatném účinku osvojení vytčeném v § 3, může míti dále ustanovení odchylná od

zákona, pokud jsou přípustna, ale nesmí býti podmíněna ani časem omezena.

(3) Osvojovací smlouva stává se právně účinnou teprve, byla-li schválena poručenským (opatrovnickým) úřadem anebo soudem (§§ 9 a 10). Schválení lze odeprítí jen tehdy, není-li tu zákonné náležitosti osvojení, anebo, není-li smlouva k prospěchu nesvéprávného osvojence anebo může-li osvojení nemanželského dítěte vésti k rozvratu manželství osvojitelova. Schválení nemá účinku, jestli před schválením smlouvy obě strany od ní odstoupí, jedna z nich zemře neb osvojitel pozbuje zcela neb částečně svéprávnosti.

V. Který soud (úřad) jest příslušný smlouvu schváliti a podle kterého právního řádu se posuzuje osvojení.

§ 9.

Je-li osvojence svéprávným, jest příslušným osvojovací smlouvu schváliti okresní soud, u něhož má osvojitel své obecné soudiště ve sporných věcech.

§ 10.

(1) Není-li osvojence svéprávným, přísluší schváliti smlouvu poručenskému (opatrovnickému) soudu (úřadu) první stolice, u něhož jest poručenstvo (opatrovnictví) zahájeno nebo který jest jinak podle zákona pro nesvéprávného příslušný. Tento soud (úřad) vyšetří poměry pro schválení rozhodné z úřední povinnosti a rozhodne o žádosti. Usnesení, kterým o žádosti za osvojení konečně rozhodne, předloží dříve, než je vydá, i se spisy v obvodu, pro něž platí jurisdikční norma z 1. srpna 1895, č. 111 ř. z. svému nadřízenému sborovému soudu, na Slovensku a Podkarpatské Rusi poručenskému úřadu druhé stolice ke konečnému potvrzení.

(2) Rozklad nebo stížnost (odvolání) proti tomuto vyřízení podati jest do čtrnácti dnů u první stolice. Rozklad jest pak předložiti sborovému soudu první stolice, pokud se týče poručenskému úřadu druhé stolice. Stížnost (odvolání) jde pak ke sborovému soudu druhé stolice případně k poručenskému úřadu třetí stolice, nevyhoví-li jí již jako rozkladu sborový soud první stolice nebo poručenský úřad druhé stolice.

§ 11.

Smlouvu jest podati trojmo s doklady (křestními nebo rodnými listy, domovskými listy a pod.). Byla-li smlouva schválena, založí

soud anebo poručenský úřad první stolice jedno vyhotovení do sbírky listin, zapsav ji do příslušných seznamů, dodá po jednom vyhotovení se schvalovací doložkou stranám, opatří, aby osvojení bylo poznamenáno v matrice o narození osvojencově, a je-li důsledkem toho změna jména i jiných osob (manžela, dětí), i v rodné neb oddací matrice a vyrozumí domovskou obec osvojencovu. Totéž platí o zrušení poměru osvojenického (§ 7).

§ 12.

Je-li při osvojení účasten cizinec, řídí se osvojení právním řádem státu, jehož příslušníkem jest osvojitel. Otázku, je-li nutno přivolení dítěte, jeho příbuzných a zástupců nebo jiného úřadu, jest rozhodnouti podle právního řádu státu, jehož příslušníkem jest osvojenec.

VI. Závěrečná ustanovení.

§ 13.

(1) Dnem účinnosti tohoto zákona pozbývají platnosti ustanovení §§ 179 až 185, § 755 a poslední věty § 756 ob. zák. obč., §§ 257 až 262 pat. ze dne 9. srpna 1854, č. 208 ř. z., pak ustanovení dosavadního zvykového práva, zák. čl. XX. z r. 1877 a nařízení na osvojení se vztahující, na Slovensku a Podkarpatské Rusi platná.

(2) Zákon nedotýká se právních poměrů založených osvojovacími smlouvami, které byly do dne jeho účinnosti schváleny již soudem aneb úřadem první stolice podle §§ 9 a 10. Ustanovení § 7 platí i při zrušení osvojovacích smluv schválených před účinností tohoto zákona.

(3) Smlouvy ujednané na Slovensku a Podkarpatské Rusi, a pokud jest třeba, schválené sirotčí vrchností neb poručenským úřadem první stolice do dne účinnosti zákona, a pokud není třeba tohoto schválení, do toho dne došlé ministerstva spravedlnosti, přísluší potvrditi tomuto ministerstvu.

§ 14.

Zákon provésti náleží ministrům spravedlnosti a vnitra.

T. G. Masaryk v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Černý v. r.

Dr. Spina v. r.

za ministra Dra Mayr-Hartinga.

57.

**Zákon ze dne 28. března 1928
o zařízení a působnosti báňských úřadů.**

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

(1) Prováděti horní zákon a chrániti národohospodářské zájmy hornictví mají:

- a) revírní báňské úřady,
- b) báňská hejtmanství,
- c) ministerstvo veřejných prací.

(2) Jako pomocný orgán báňských úřadů mohou býti podle potřeby přizváni úředně oprávnění báňští inženýři.

§ 2.

(1) Revírní báňské úřady jsou prvou instancí ve všech hornouředních věcech, které nejsou výslovně vyhrazeny báňským hejtmanstvím anebo ministerstvu veřejných prací.

(2) Revírním báňským úřadům jest mimo to na výzvu báňských hejtmanství konati nutná šetření i ve věcech těmto přidělených a prováděti hornouřední rozhodnutí.

§ 3.

(1) Báňským hejtmanstvím přísluší v I. instanci (z agend v obecném horním zákonu vytčených):

1. povolovati zřízení báňských revírů (§ 11 o. h. z.);

2. propůjčovati dolové míry, přebytky a míry povrchové, udíleti koncese pomocným dílům, jakož i vykonávati šetření při udílení koncesí k revírním štolám (§§ 40, 57 až 68, 71 až 89, 91 až 97 o. h. z.);

3. povolovati sloučení jednotlivě propůjčených dolových měr a dolových polí (§§ 112 až 114 o. h. z.);

4. povolovati rozdělení jednoduché dolové míry (§§ 115 až 116 o. h. z.);

5. propůjčovati důlní vody (§ 129 o. h. z.);

6. rozhodovati o rozsahu a výkonu práv spojených s báňskou propůjčkou a spolupůsobiti s jinými úřady v tomto směru (§ 132 o. h. z.);

7. povolovati knihovní dělení báňského vlastnictví pod šestnáctinu celku (§ 135 o. h. z.);

8. schvalovati společenské smlouvy; zřizovací listiny těžařské a stanovy těžařstev (§§ 136 až 143 o. h. z.);

9. povolovati rozpuštění těžařstva nebo prodej jeho kmenového jmění, není-li souhlasu všech majitelů podílů (§ 155 o. h. z.);

10. potvrzovati ustanovení o udržování povrchových měr v provozu (§ 176 o. h. z.);

11. rozhodovati o povinnosti ku převzetí báňské služebnosti, jakož i jejím rozsahu, není-li shody zúčastněných (§ 194 o. h. z.);

12. vynášeti trestní nálezy pro přestupky horního zákona (§§ 224, 228, 235 až 250 o. h. z.), jakož i jiných příslušných zákonů a nařízení.

U vykonávání báňské policie jsou také revírní báňské úřady oprávněny pro neuposlechnutí pravoplatných příkazů, pokud se týče pro nedbání bezpečnostních opatření uvaliti pokutu ve smyslu § 250 o. h. z.;

13. báňským hejtmanstvím přísluší dále hornouřední jednání při odnětí a vrácení horních oprávnění (§§ 253, 255 až 257, 259 až 265 o. h. z.);

14. báňským hejtmanstvím přísluší dále zejména:

a) rozhodovati ve sporných báňsko-právních záležitostech stran, pokud tyto věci nepřísluší soudu;

b) rozhodovati ve věcech revírních bratrských pokladen a báňských společenstev, dále schvalovati a rozhodovati ve věcech závodních a revírních rad, jakož i rozhodovati o hornickém vyhledávání a těžení živců, pokud je to v příslušných zákonech, nařízeních a jiných předpisech výslovně stanoveno;

c) rozhodovati o náhradě útrat, jež vzešly majitelům dolů dobýváním a těžením nevyhrazených nerostů;

d) ve sporech mezi doly a železnicí zúčastniti se při rozhodování o bezpečnostních opatřeních na dolech k ochraně železnic ve smyslu platných předpisů;

e) vykonávati dozor a disciplinární moc nad revírními báňskými úřady resp. jejich zaměstnanci.

Tento dozor obsahuje i právo inspekční nad báňskými závody.

(2) Opatření v oboru báňské policie s platností pro jeden závod nebo nejvýše pro okres revírního báňského úřadu vydává revírní báňský úřad, kdežto předpisy téhož druhu platné pro území přesahující okrsek jednotlivých re-

vírních báňských úřadů vydává báňské hejtmanství, resp. ministerstvo veřejných prací.

(3) Okresy vzpomenutými v §§ 148, 150 a 188 o. h. z. sluší rozuměti okrsky báňských hejtmanství.

(4) Nová opatření platná pro celý okres báňského hejtmanství nebo pro větší okrsky dlužno rádně vyhlásiti v úředním listu.

§ 4.

(1) Podání spadající do působnosti revírních báňských úřadů dlužno činiti vždy u revírních báňských úřadů.

(2) Všechna jiná podání s výjimkou žádosti o propůjčku nebo koncesi mohou se učiniti buď u báňských hejtmanství nebo u revírního báňského úřadu, pokud není úřad, u kterého jest podání učiniti, určité označen zákonem nebo zvláštním úředním rozkazem.

(3) Žádosti o propůjčku nebo koncesi buďtež podány u báňského hejtmanství.

§ 5.

(1) Podání u revírních báňských úřadů nutno činiti písemně. Je-li však přednosta revírního báňského úřadu nebo zástupce jeho v úřadě přítomen, mohou ony žádosti, jichž vyřízení spadá do okruhu působnosti revírního báňského úřadu, býti podány též ústně do protokolu (§ 226 o. h. z.).

(2) Žádosti o propůjčky a koncese dlužno vždy podati písemně.

(3) Při ohláškách výhradných kuteb a při žádostech o propůjčku nebo koncesi je žadatel oprávněn požadovati ihned potvrzení o době, kdy se podání stalo.

§ 6.

(1) Z rozhodnutí a opatření revírních báňských úřadů možno se odvolati k báňskému hejtmanství.

(2) Z rozhodnutí, jež vydalo báňské hejtmanství v I. instanci, lze se odvolati k ministerstvu veřejných prací. Z rozhodnutí, jež vydalo báňské hejtmanství ve II. instanci, odvolání není přípustno.

§ 7.

Okresy a sídla revírních báňských úřadů ustanoví se vládním nařízením.

§ 8.

(1) Báňská hejtmanství mají sídlo:

a) v Praze pro zemi českou,

b) v Brně pro zemi moravsko-slezskou,

c) v Bratislavě pro zemi slovenskou.

(2) Pro přechodnou dobu, t. j. až do zřízení vlastního báňského hejtmanství pro Podkarpatskou Rus, rozšiřuje se úřední působnost báňského hejtmanství v Bratislavě i na Podkarpatskou Rus.

§ 9.

(1) V čele báňského hejtmanství jest báňský hejtman nebo jeho zástupce. Jemu k ruce jest potřebný počet úřednictva a ostatního zaměstnanectva.

(2) Personál revírního báňského úřadu se skládá z přednosta úřadu a potřebného počtu úřednictva a ostatního zaměstnanectva.

§ 10.

(1) Báňská hejtmanství a ministerstvo veřejných prací rozhodují ve věcech stran, týkajících se báňských záležitostí, ve sboru a to většinou hlasů.

(2) V ministerstvu veřejných prací budiž pro tyto záležitosti zřízen stálý sbor z úředníků tohoto ministerstva se vzděláním požadovaným ke konceptní službě u báňských úřadů.

§ 11.

Zevrubné normy o řízení u báňských hejtmanství a revírních báňských úřadů, jakož i předpisy o úředně oprávněných báňských inženýrech budou vydány vládním nařízením.

§ 12.

Jmenování úředníků, pokud podle platných předpisů není vyhrazeno prezidentu republiky nebo vládě, přísluší ministru veřejných prací.

§ 13.

(1) S účinností tohoto zákona pozbývá platnosti zákon ze dne 21. července 1871 č. 77 ř. z. o zařízení a působnosti báňských úřadů; pouze §§ 18 a 19 řečeného zákona zůstávají až na další v platnosti a to § 18 až do nové úpravy podle § 146 platového zákona (§ 206 platového zákona); dále zrušují se na Slovensku a v Podkarpatské Rusi dosud platné §§ 225 a 230 o. h. z. a císařské nařízení ze dne 13. září 1858, č. 157 ř. z.

(2) Nařízení, resp. instrukce pro báňská hejtmanství a revírní báňské úřady, jakož i předpisy o úředně oprávněných báňských inženýrech ponechávají se, pokud neodporují tomuto zákonu, prozatím v platnosti.

(3) Vládním nařízením bude stanoveno, pokud platnost těchto předpisů bude rozšířena i na Slovensko a na Podkarpatskou Rus.

§ 14.

(1) Zákon tento nabude účinnosti dnem, jenž bude určen vládním nařízením.

(2) Provedením jeho pověřuje se ministr veřejných prací.

T. G. Masaryk v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Dr. Spina v. r.

58.

**Zákon ze dne 20. března 1928,
kterým se zrušují některé předpisy omezující
volné nakládání nemovitostmi v Podkarpatské
Rusi.**

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

(1) Na území Podkarpatské Rusi zrušují se nařízení uh. ministerstva č. 4000/1917 M. E. s předpisy je doplňujícími a podle něho vydanými, a č. 4420/1918 M. E.

(2) Svolení administrativního úřadu ve smyslu nařízení č. 4000/1917 M. E. není třeba ani při smlouvách sjednaných do účinnosti tohoto zákona a jest smlouvy ty posuzovati tak, jako by bylo dáno svolení.

(3) Ustanovením předcházejícího odstavce zůstávají nedotčeny případy, ve kterých svolení bylo odepřeno, a případy, v nichž byl zamítnut výslovně pravoplatným rozsudkem ještě před účinností tohoto zákona žalobní nárok pro nedostatek svolení.

§ 2.

Zákon tento nabývá účinnosti dnem vyhlášení. Provedou jej všichni členové vlády.

T. G. Masaryk v. r.

Dr. Šrámek v. r.,

též za ministra Dra Beneše.

Dr. Srdínko v. r.

Dr. Mayr-Harting v. r.

Dr. Nosek v. r.

Dr. Spina v. r.

Udržal v. r.

Dr. Hodža v. r.

Černý v. r.

Najman v. r.

Dr. Peroutka v. r.,

též za ministra Dra Engliše.

Dr. Tiso v. r.,

též za ministra Dra Gažika.

59.

**Vyhláška ministra spravedlnosti
ze dne 29. března 1928,**

**kterou se stanoví počátek činnosti krajského
soudu v Klatovech.**

Počátek činnosti krajského soudu v Klatovech, zřízeného vládním nařízením ze dne 11. srpna 1921, č. 277 Sb. z. a n., stanoví se na den 1. června 1928.

Dr. Mayr-Harting v. r.

60.

**Vyhláška ministra financí
zo dňa 5. apríla 1928,**

ktorou sa vzhľadom na § 3 vládného nariadenia zo dňa 26. januára 1925, č. 83 Sb. z. a n., o úprave sídiel a obvodov štátnych merníckych úradov evidencie pozemkového katastru na Slovensku stanoví deň zahájenia činnosti katastrálneho mernického úradu v Galante.

Počínajúc dňom 1. dubna 1928 zahájil štátny mernický úrad evidencie pozemkového katastru v Galante svoju činnosť s nazviskom podľa § 1 zákona zo dňa 16. decembra 1927, č. 177 Sb. z. a n., „katastrálny mernický úrad v Galante“.

Dr. Peroutka v. r.

za ministra Dra Engliše.

61.

**Vyhláška ministra financí v dohodě
s ministry obchodu, zemědělství a pro
zásobování lidu
ze dne 5. dubna 1928**

**o dodatečném zvýšení celkového ročního výrobního alkoholového množství v konsumních
líhovarech na výrobní období 1927/28.**

Používaje výhrady, stanovené ve druhém odstavci vyhlášky z 22. září 1927, č. 149 Sb. z. a n., zvyšují v dohodě s ministry obchodu, zemědělství a pro zásobování lidu celkové roční alkoholové množství 600.000 hektolitrů, uvedenou vyhláškou k výrobě v konsumních líhovarech na výrobní období 1927/28 připuštěné, o dalších 25.000 hektolitrů.

Z těchto 25.000 hektolitrů připadá na skupinu zemědělských lihovarů 16.315 hektolitrů, na skupinu průmyslových lihovarů, s výrobou prodejného droždí nespojených, 7380 hektolitrů a na skupinu průmyslových lihovarů, s výrobou prodejného droždí spojených, 1305 hektolitrů podle procentuálních účastí v druhém odstavci oddílu A vyhlášky č. 149/1927 Sb. z. a n. stanovených.

Na výše uvedené skupiny připadající množství rozdělí se na jednotlivé podniky takto:

A.

1. Jednotlivým zemědělským lihovarům zvýší se na výrobní období 1927/28 přiznané základní výrobní oprávnění o 4 procenta, pokud nebylo v důsledku dodatečně ohlášené změny v přihlášených surovinách neb následkem nově upravené započitatelné plochy pozemkové na předcházející výrobní období neb následkem úpravy nejvyšší výroby jednoho výrobního období, docílené ve výrobních obdobích 1911/12 až 1920/21, změněno. Bylo-li by z kteréhokoli z uvedených důvodů základní výrobní oprávnění toho onoho zemědělského lihovaru upraveno, bude upravené výrobní oprávnění o 4 procenta zvýšeno.

Při soustředění výrob lihových dvou neb více jednomu a témuž podnikateli náležejících zemědělských lihovarů bude jediné soustředěné, pracujícím lihovaru na výrobní období 1927/28 přiznané výrobní oprávnění o 4 procenta zvýšeno.

2. Jednotlivým zemědělským lihovarům dosud povolené dodatečné přiděly výrobní oprávnění z uvolněných, do dispozice ministerstva financí přesešších alkoholových množství, se k základnímu výrobnímu oprávnění, sloužícímu za podklad pro přiznání 4procentního zvýšení nepřičítají.

3. U zemědělských lihovarů, které výrobu lihu do 1. ledna 1928, případně do povoleného pozdějšího termínu nezahájily, přechází 4procentní zvýšení do dispozice ministerstva financí.

4. Zemědělské lihovary, které ve výrobním období 1927/28 výrobu lihu již ukončily a provedly poslední odpočet na kontrolním měřidle

lihovém, mohou k využití 4procentního zvýšení výrobního oprávnění při zachování zásad pro zemědělské lihovary stanovených výrobou lihu opětně zahájiti, ale musí se tak státi do 1. května 1928.

5. Zemědělské lihovary, které ve výrobním období 1927/28 vyrobily lih nad příslušející jim výrobní oprávnění a výrobu lihu již ukončily a nehodlají ji více zahájiti, mohou vyskladniti nadvýrobně získaný lih nejvýše v rozsahu přiznaného jim 4procentního zvýšení výrobního oprávnění. Nadvýrobní lih, přestupující přiznané 4procentní zvýšení výrobního oprávnění, bude nadále pojednáván podle ustanovení oddílu F vyhlášky č. 149/1927 Sb. z. a n.

6. Zemědělské lihovary, které nečiní nároku na náležející jim 4procentní zvýšení výrobního oprávnění, jsou povinny učiniti o tom nejdéle do 1. května 1928 závazné písemné prohlášení příslušnému finančnímu úřadu I. stolice, který dotyčná prohlášení bezodkladně předloží ministerstvu financí.

7. Pokud by z celkového, skupině zemědělských lihovarů náležejícího alkoholového množství 16.315 hektolitrů v důsledku změn základních výrobních oprávnění jednotlivých lihovarů neb z jiných důvodů jistá část zůstala nerozdělena, zahrne se táž do nevyužitých nebo pozbytých výrobních oprávnění.

B.

Průmyslovým lihovarům s výrobou prodejného droždí nespojeným, jakož i průmyslovým lihovarům, s výrobou prodejného droždí spojeným, rozdělí se z dodatečně povoleného výrobního alkoholového množství na ně připadající části v poměru základních výrobních oprávnění jednotlivému lihovaru na výrobní období 1927/28 přiznaných.

C.

Ostatní ustanovení vyhlášky č. 149/1927 Sb. z. a n., pokud v předchozím nedoznávají změny, zůstávají v platnosti.

Dr. Peroutka v. r.
za ministra Dra Engliše.